

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

01 decembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Timofti Vladimir

Judecători - Cobzac Elena, Toma Nadejda, Țurcan Anatolie și Boico Victor

judecând fără citarea părților recursurile ordinare, declarate de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Devder Djulieta și de către avocatul Cașu Iulian în interesele inculpatului Bîtca Renat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2020, în cauza penală privindu-l pe

Bîtca Renat xxxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

1. Prima instanță: 23.02.2017-14.12.2018;

2. Instanța de apel: 16.01.2020-25.02.2020;

3. Instanța de recurs: 15.10.2020-01.12.2020.

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 14 decembrie 2018 Bîtca Renat, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.155 Codul Penal, la 1 (unu) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art.90 Codul Penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probațiune de 1 an.

A fost încetat procesul penal privind învinuirea lui Bîtca Renat, în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.27,197 alin.(2) lit. a) Codul Penal, din motivul că fapta acestuia constituie contravenția prevăzută de art.104 Codul contravențional.

Bîtca Renat, a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art.104 Codul contravențional și s-a dispus încetarea procesul contravențional din motivul expirării termenului de prescripție pentru tragerea la răspundere contravențională.

A fost admisă în principiul acțiunea civilă înaintată de către Ciontoloii Ion împotriva lui Bîtca Renat, cu privire la încasarea prejudiciului material, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța de judecată, în ordine civilă.

Prin aceeași sentință a fost dispusă încasarea de la Bîtca Renat în beneficiul părții vătămate, Ciontoloii Ion, prejudiciul moral cauzat în mărime de 70000 (șaptezeci mii) lei.

A fost dispusă încasarea de la Bîtca Renat în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 100 (una sută) lei, pentru cerința cu privire la încasarea prejudiciului moral.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

1.2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Bîtca Renat, la 11.09.2014, aproximativ la ora 02:40, acționând de comun acord și la o înțelegere prealabilă cu două persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunctă, la instigarea și organizarea unei persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, urmărind scopul amenințării cu omor a cet. Ciontoloii Ion, au pregătit din timp trei vase din sticlă cu volum de 0,5 l pe care le-au umplut cu soluție inflamabilă, special adaptându-le pentru incendiere la impact, le-au aprins și le-a aruncat în direcția casei de pe adresa xxxxx, care aparține cet. Ciontoloii Ion, în rezultat casa a luat foc, însă intențiile nu au fost duse până la capăt independent de acțiunile făptuitorilor, deoarece a izbucnit doar una din cele trei vase din sticlă aruncate și incendiu, fiind observat, imediat a fost stins de către proprietarii casei.

Tot el, Bîtca Renat, se învinuiește de către organul de urmărire penală, pentru faptul că, la 11.09.2014, aproximativ la ora 02:40, acționând de comun acord și prin înțelegere prealabilă cu două persoane în privința cărora cauza penală a fost disjunctă, la instigarea și organizarea unei persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, urmărind scopul amenințării cu omor a cet. Ciontoloii Ion, au pregătit din timp trei vase din sticlă cu volumul de 0,5 l pe care le-au umplut cu soluție inflamabilă, special adaptându-le pentru incendiere la impact, le-au aprins și le-a aruncat în direcția casei de pe adresa xxxxx, care aparține cet. Ciontoloii Ion, în rezultat casa a luat foc, însă intențiile nu au fost duse până la capăt independent de acțiunile făptuitorilor, deoarece a izbucnit doar una din cele trei vase din sticlă aruncate și incendiul, fiind observat, imediat a fost stins de către proprietarii casei.

Astfel acțiunile lui Bîtca Renat au fost încadrate în baza art. 155 Cod penal - amenințarea cu omor ori cu vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări și art.104 Cod contravențional, - distrugerea intenționată a bunurilor străine, dacă fapta nu reprezintă o infracțiune.

2. Sentința menționată a fost atacată *cu apel*, de către procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Zgureanu Alexandru, de către partea vătămată Ciontoloii Ion și avocatul Cașu Iulian, în numele inculpatului.

2.1 Procurorul, în cererea de apel a solicitat, admiterea apelului, casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bîtca Renat să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 155 Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A-1 recunoaște pe Bîtca Renat vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27. 197 alin. (2) lit. a) Cod penal cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis

În baza art. 84 din Codul penal, prin cumul parțial al pedepselor să fie aplicată definitiv pedeapsa de 4 ani închisoare cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, de menținut dispozițiile sentinței din 14 decembrie 2018.

În motivarea apelului, procurorul a invocat că, din probele acumulate pe parcursul urmăririi penale și cercetate în cadrul ședințelor de judecată rezultă că părții vătămate Ciontoloii Ion a fost cauzat prejudiciu material în sumă de 150 390,28 lei, ceea ce constituie la data săvârșirii infracțiunii 35 salarii medii lunare pe economie prognozate pe anul 2014.

La fel, la pronunțarea sentinței din 14 decembrie 2018 instanța nu a luat în considerație că coautorii infracțiunilor incriminate lui Bîtca Renat au fost recunoscuți vinovați de comiterea acestor infracțiuni.

2.2 Partea vătămată, în cererea sa de apel, a solicitat admiterea recursului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi sentințe prin care inculpatul Bîtca Renat să fie recunoscut vinovat în comiterea crimei prevăzută de art.27-197 alin.2 lit. a) Cod penal cu stabilirea unei pedepse însoțită de privațiune de libertate.

În susținerea apelului, partea vătămată a invocat că, este eronată concluzia instanței de judecată în ceea ce privește încetarea cauzei penale în privința lui Bîtca Renat pe art.27-197 alin.(2) lit. a) Cod penal deoarece complicii săi au fost condamnați pe acest epizod și sentința de condamnare în privința acestora este definitivă și irevocabilă. Conform materialelor prezentate prejudiciul material în urma acestei infracțiuni este estimat în sumă de 159 mii lei și respectiv Bîtca Renat necesită a fi condamnat.

2.3 Avocatul Cașu Iulian, în numele inculpatului, în cererea de apel înaintată, a solicitat admiterea apelului, casarea totală sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care Bîtca Renat să fie achitat. Respingerea integrală a acțiunii civile înaintate.

În susținerea apelului, avocatul a invocat că, din motive necunoscute partea vătămată Ciontoloii Ion în instanța de judecată nu a fost audiată și nici în cursul urmăririi penale nu a fost efectuată confruntarea dintre partea vătămată Ciontoloii Ion și bănuitul, învinuitul Bîtca Renat.

Partea vătămată Ciontoloii Ion în cursul urmăririi penale nu a declarat că a fost amenințat cu moartea de către Bîtca Renat, declarând doar că de către inculpați i-a fost cauzat un anumit prejudiciu material. Respectiv, se constată cu certitudine că acțiunile inculpatului Bîtca Renat nu întrunesc elementele componentei de infracțiune prevăzute la art. 155 Cod penal, instanța de judecată urmând să pronunțe o sentință de achitare în acest sens.

Cu referire la capătul de acuzare în baza art. 27, 197 alin.2) lit. a) Cod penal a menționat apărarea că este incorectă și ilegală calificarea faptei conform art. 27, 197 alin.2) lit. a) Cod penal deoarece fapta comisă de inculpat nu a provocat daune în proporții mari, acțiunile lui constituind o contravenție administrativă prevăzută la art. 104 Cod Contravențional.

De asemenea, a menționat apărarea că, inculpatul nu poate fi atras la răspundere contravențională deoarece a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere

contravențională. Într-o altă ordine de idei a considerat avocatul că, declarațiile lui Gherasim Ilii și sentința de condamnare a acestuia nu poate fi pusă la baza sentinței judecătorești din cauza că acesta nu a fost audiat pe parcursul cercetării judecătorești și inculpatul Bîtca Renat nu a avut posibilitate să-i adreseze întrebări.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2020, au fost respinse, ca fiind nefondate, apelurile declarate de procurorul Zgureanu Alexandru, de partea vătămată Ciontoloii Ion și de avocatul Cașu Iulian, în numele inculpatului, și menținută sentința.

3.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a constatat că, starea de fapt și de drept stabilită prin sentință concordă cu probele administrate și apreciate de prima instanță.

În această ordine de idei, instanța de apel a constatat că, declarațiile inculpatului Bîtca Renat, date în cadrul cercetării judecătorești precum că nu a comis infracțiunea prevăzută de art.155 Codul penal, nu pot fi reținute deoarece contravin declarațiilor martorilor audiați precum și cumulul de probe materiale cercetate.

Mai mult ca atât, martorul Tudorean Alexandru care a participat la comiterea infracțiunii împreună cu Bîtca Renat, a declarat că, la data de 11 septembrie 2014 în jurul orelor 01.30, la inițiativa sa, împreună cu Bîtca Renat și Gherasim Ilii s-au deplasat la domiciliul părții vătămate Ciontoloii Ion, pe care dorind să-l sperie, au aruncat în geamul de la casă sticle umplute cu inflamabil, în urma la ce peretele casei a luat foc, iar Bîtca Renat văzând cele întâmplate a stins sticla pe care o avea și alergând a aruncat-o în gospodăria părții vătămate, după care au fugit toți pe acasă.

Astfel, instanța de apel, nu a reținut argumentul apărătorului inculpatului precum că inculpatul urmează a fi achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.155 Codul penal, deoarece la materialele cauzei penale nu există probe ce ar demonstra învinuirea adusă. Or, acest argument vine în contradicție cu starea lucrurilor de fapt cât și probele existente, deoarece inculpatul Bîtca Renat prin acțiunile sale a săvârșit amenințarea cu omor ori cu vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări, faptă prin care a comis infracțiunea prevăzută de art.155 Codul penal.

Mai mult, versiunea inculpatului și a părții apărării cu privire la lipsa vinovăției vine în contradicție cu cele constatate și prin Decizia Curții de Apel Chișinău xxxxx prin care complicele lui Bîtca Renat, Gherasim Ilii a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.155 Codul penal.

Nu a fost reținut nici argumentul apărătorului precum că, în cadrul urmăririi penale între partea vătămată Ciontoloii Ion și inculpatul Bîtca Renat nu a fost efectuată confruntare fapt pentru care declarațiile sale nu pot fi reținute, or, vinovăția inculpatului se dovedește prin totalitatea de probe cercetate în cadrul cercetării judecătorești care coroborează între ele, sunt veridice și consecvente. Mai mult ca atât, cauza penală fiind examinată în lipsa părții vătămate Ciontoloii Ion la cererea ultimului, interesele ultimului au fost apărate în cadrul examinării cauzei prin intermediul avocatului Grumeza Petru, care a susținut integral învinuirile aduse în sensul formulat. Or, conform art.24 Cod de procedură penală, părțile participante la

judicarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor.

De asemenea, instanța de apel, nu a reținut argumentul apărării precum că, inculpatul nu a săvârșit careva acțiuni ilegale, nu a amenințat partea vătămată, deoarece nerecunoașterea vinei, se apreciază de instanță drept o metodă de apărare, ca încercare de a se eschiva de la răspunderea penală, folosindu-se de dreptul procesual de a nu recunoaște vina, iar nerecunoașterea vinovăției, nu echivalează cu achitarea acestuia de vreme ce există probe pertinente și concludente care în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor dovedesc vinovăția în săvârșirea infracțiunii incriminate, și anume săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.155 Codul penal. Instanța de judecată a reținut că, din cererea părții vătămate Ciontoloii Ion, adresată organului de urmărire penală, la data de 11.09.2014, urmează că în urma acțiunilor inculpatului, prin incendierea domiciliului, i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de aproximativ 60 000 lei, însă de către organul de urmărire penală la înaintarea învinuirii nu a fost stabilită dauna în proporții mari pricinuită.

Instanța de apel a reținut ca fiind corectă concluzia primei instanțe privind calificarea infracțiunii și contravenției prin determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptelor prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componentelor de infracțiune și de contravenție prevăzută la: articolul 155 Cod penal: amenințarea cu omor ori cu vătămare gravă a integrității corporale sau a sănătății dacă a existat pericolul realizării acestei amenințări; articolul 104 Cod contravențional: distrugerea intenționată a bunurilor străine, dacă fapta nu reprezintă o infracțiune;

Instanța de apel a respins argumentele procurorului și cele ale părții vătămate cu privire la recalificarea faptei din articolul 104 Cod contravențional în articolele 27,197 alin. (2), lit. a) Cod penal.

Cu privire la motivele invocate de procuror și partea vătămată, sub aspectul că inculpatul a săvârșit infracțiunea prevăzută la articolele 27,197 alin. (2), lit. a) Cod penal, instanța de apel le-a apreciat ca fiind nefondate, or primă instanță corect a stabilit că în speță sa probat cu certitudine acțiunile inculpatului de distrugere intenționată a bunurilor străine fără cauzarea de daune în proporții mari.

Analizând probatoriul în cauză și anume cererea părții vătămate Ciontoloii Ion, adresată organului de urmărire penală, la 11.09.2014, instanța de apel a constatat că, în urma acțiunilor inculpatului, prin incendierea domiciliului, părții vătămate i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de aproximativ 60 000 lei, însă de către organul de urmărire penală la înaintarea învinuirii nu a fost stabilită dauna în proporții mari pricinuită.

Astfel, analizând Decizia Curții de Apel Chișinău xxxxx, care are puterea lucrului judecat, prin care complicele lui Bîtcă Renat, Gherasim Ilii a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. art. 27-197 alin.(2) lit. a) Codul penal, comisă în aceleași circumstanțe, prejudiciul material solicitat de partea vătămată Ciontoloii Ion constituia suma de 37 555 lei 49 bani, parte în care acțiunea civilă a fost admisă în principiu nefiind clar cuantumul prejudiciului cauzat.

Astfel, potrivit prevederilor art. 126 alin. (1) Cod penal pentru calificarea acțiunilor lui Bîtca Renat în baza art. 27, 197 Codul penal, pagubele pricinuite urmează să fie de cel puțin 84 500 lei (20 salarii medii prognozate pentru anul 2014).

Prin urmare, infracțiunea specificată, este o infracțiune materială, care se consideră consumată din momentul producerii de daune în proporții mari, iar dacă distrugerea sau deteriorarea intenționată a bunurilor nu implică producerea unor asemenea urmări (prejudiciul material solicitat de partea vătămată Ciontoloii Ion constituia suma de 37555 lei 49 bani), devine aplicabil art. 104 Codul contravențional.

Pe această linie de considerente, în corespundere cu prevederile articolului 391 alin. (2) Cod de procedură penală, legal și întemeiat este încetat procesul penal în cauză.

Cu privire la răspunderea contravențională în baza articolului 104 Cod contravențional, corect s-a constatat intervenirea prescripției tragerii la răspundere contravențională a inculpatului, dat fiind că la timpul săvârșirii faptei, în conformitate cu prevederile articolului 30 alin. (2) Cod contravențional, în vigoare la acel moment, termenul de prescripție era de 3 luni, astfel fiind aplicabilă această prescripție și, respectiv, încetarea procesului contravențional.

În context, instanța de apel, a considerat corectă soluționată chestiunea privind pedeapsa aplicată inculpatului în baza articolului 155 Cod penal, aceasta fiind în limitele legii fiind acordată deplină eficiență prevederilor din articolele 7, 61, 64, 75 și 90 Cod penal, în sentință fiind cuprinse datele privind persoana inculpatului, gravitatea infracțiunii săvârșite și circumstanțele care influențează asupra pedepsei.

Cu privire la motivele invocate în apelul avocatului, în numele inculpatului, ce vizează respingerea acțiunii civile în partea încasării prejudiciului material și moral produs prin infracțiune, instanța de apel le-a apreciat ca fiind nefondate. Probele prezentate în susținerea acțiunii civile, nu dovedesc în totalitate temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă.

La soluționarea chestiunii privind repararea prejudiciului moral, s-a apreciat că prima instanță, în conformitate cu articolul 219 alin. (4) Cod de procedură penală, a evaluat corect cuantumul despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, luând în considerare suferințele fizice ale victimei, cât și suferințele psihice provocate de inculpat.

În această ordine de idei, se consideră că solicitările apelantului nu conțin date ce ar justifica pretențiile cerute în apel.

4. Decizia instanței de apel a fost atacată, *cu recurs ordinar* de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Devder Djulieta și de către avocatul Cașu Iulian în interesele inculpatului Bîtca Renat.

4.1 Procurorul indicând temeiurile prevăzute la art. 427 alin.1) pct. 6),10), 12) Cod procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, într-un alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor procurorul a indicat că:

- colegiul penal eronat a conchis că acțiunile inculpatului Bîtca Renat nu se regăsesc în conjunctura infracțiunii de tentativă de distrugere intenționată a bunurilor

altei persoane prevăzute la art.27,197 alin.(2) lit. a) Cod penal, ba dimpotrivă acestea întrunesc elementele contravenției prevăzute de art. 104 Cod Contravențional, or instanța de apel verificând cauza sub aspectul calificării infracțiunii, urma să raporteze situația de fapt constatată la fiecare din elementele constitutive ale infracțiunii imputate inculpatului, să subsumeze aceste fapte cu împrejurările cauzei, respectiv să dezvăluie concluzia de reîncadrare a acțiunilor, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii imputate acestuia, fapt ce pe caz consider că n-a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală de ordin general, a probelor și circumstanțelor cauzei penale;

- colegiul penal urma să constate că efectiv a avut loc survenirea consecințelor, valoarea materială a cărora depășește 84.500 lei, reieșind din prevederile Hotărârii Guvernului Republicii Moldova nr. 1000 din 13 decembrie 2013, privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2014 în mărime de 4225 lei, or colegiul penal motivând deficitar soluția de reîncadrare a acțiunilor inculpatului Bîtca Renat a indicat precum, prejudiciul cauzat prin infracțiunea de distrugere intenționată a bunurilor constituie, doar 37.555 lei, iar aceasta la rândul său potrivit modificărilor operate prin Legea nr. 207 din 28.07.2016, nu constituie proporții mari;

- partea vătămată Ion Ciontolo de la bun început sesizând organele de drept privind distrugerea intenționată a bunurilor, materializată prin tentativa de incendiere a casei, care aparține cet. Ciontolo Ion, intenții care nu și-au produs efectul din motive independente de voința făptașilor, a specificat care este cuantumul prejudiciului efectiv cauzat prin infracțiune, evaluîndu-l în volum deplin, respectiv partea vătămată nu putea fi lipsită de o apărare eficientă prin prisma legii penale, atîta timp cît funcționează principiul umanismului fixat la art.4 Cod penal, conform căruia întreaga reglementare juridică are menirea să apere, în mod prioritar, persoana ca valoare supremă a societății;

- faptele descrise în actul de învinuire, intră în conceptul de tentativă de distrugere intenționată a bunurilor altei persoane, dacă aceasta a cauzat daune în proporții mari, folosit de legiuitor la art. 27,197 alin.(2) lit. a) Cod penal;

- instanța de apel verificând cauza sub aspectul legalității pedepsei penale, urma să dea răspuns dacă aceasta a fost aplicată, în limitele prevăzute de lege avîndu-se în vedere nu numai sancțiunea normei penale speciale, ci să țină cont de toate prevederile ce reglementează pedeapsa penală, individualizarea pedepsei, precum și alte criterii ce țin de tratamentul juridic penal;

- pronunțînd o decizie de condamnare cu aplicarea instituției suspendării condiționate a executării pedepsei, raportat la art. 90 Cod penal, pentru comiterea a două infracțiuni cu un grad de prejudiciabilitate sporit, atît prima instanță cît și cea de apel au omis faptul că în așa mod a fost periclitată ordinea de drept, nu a fost atins scopul, principal și anume ca sancțiunea penală să-și poată îndeplini mai eficient rolul preventiv-educativ.

- instanța de apel a ignorat prevederile art. 75 Cod penal;

- raportînd la aspectele de individualizare a pedepsei, reieșind din cerințele legislației penale referitor la aceasta, apreciind circumstanțele cauzei penale și a

faptelor imputate inculpatului consider oportună evaluarea juridică, socială a acțiunilor ultimului, sub aspectul prejudiciului cauzat relațiilor sociale ocrotite de legea penală, pentru încălcarea cărei a fost adus în fața instanței.

- caracterul socialmente periculos al infracțiunii de amenințare cu omor, este reliefat de împrejurarea că victima conștientizează că este amenințată cu un rău, în sufletul și în mintea ei creându-se o stare de neliniște profund dăunătoare. Victima fiind alarmată, este scoasă din starea ei normală, iar teama ei își săsește reflectare în acțiuni, comportament, circumstanțe care le-a redat nemijlocit victima în persoana lui Ciontoloii Ion, reiterând și în instanța de apel precum a recepționat și perceput mesajul făptașilor ca fiind unul realizabil;

- în cauza penală de acuzare a inculpatului Bîtca Renat, nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, or gravitatea infracțiunilor comise și starea emoțională a victimei care și la examinarea cauzei în instanța de apel a concretizat că, a fost bulversată de evenimentul infracțional care s-a produs asupra dânsului, nu prezintă garanțiile unei bune conduite din partea făptașului chiar și după comiterea infracțiunii, care ar fi permis primei instanțe și instanței de apel de a da dovadă de clemență în privința inculpaților.

4.2 Avocatul Cașu Iulian în recursul declarat indicând temeiurile prevăzute la art. 427 alin.1) pct. 6), 8), 12) Cod procedură penală, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care Bîtca Renat să fie achitat.

În motivarea cerințelor apărarea a indicat că:

- la materialele cauzei penale nu există probe pertinente, concludente și legal administrate care să demonstreze în mod echitabil vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunilor care i se incriminează;

- din motive necunoscute partea vătămată Ciontoloii Ion în instanța de judecată nu a fost audiată și nici în cursul urmăririi penale nu a fost efectuată confruntarea dintre partea vătămată Ciontoloii Ion și bănuitul, învinuitul Bîtca Renat astfel, declarațiile părții vătămate Ciontoloii Ion nu pot fi puse la baza sentinței judecătorești;

- infracțiunea prevăzută la art. 155 Cod penal se consumă în momentul în care victimei conștiente de amenințare îi apare starea de temere care îi răpește libertatea morală.

- partea vătămată Ciontoloii Ion în cursul urmăririi penale nu a declarat că a fost amenințat cu moartea de către Bîtca Renat, declarând doar că de către inculpați i-a fost cauzat un anumit prejudiciu material;

- acțiunile inculpatului Bîtca Renat cu certitudine, nu întrunesc elementele componenței de infracțiune prevăzute la art. 155 Cod penal, instanța de judecată urmând să pronunțe o sentință de achitare în acest sens;

- cu referire la capătul de acuzare în baza art. 27, 197 alin.2) lit. a) Cod penal obiectul juridic special îl formează relațiile sociale cu privire la substanța, integritatea și potențialul de utilizare a bunurilor;

- incorectă și ilegală calificarea faptei conform art. 27, 197 alin.2) lit. a) Cod penal deoarece fapta comisă de inculpat nu a provocat daune în proporții mari,

acțiunile lui constituind o contravenție administrativă prevăzută la art. 104 Cod Contravențional;

- inculpatul nu poate fi atras la răspundere contravențională deoarece a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere contravențională;

- într-o altă ordine de idei declarațiile lui Gherasim Ilii și sentința de condamnare a acestuia nu poate fi pusă la baza sentinței judecătorești din cauza că acesta nu a fost audiat pe parcursul cercetării judecătorești și inculpatul Bîtca Renat nu a avut posibilitate să-i adreseze întrebări.

5. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal lărgit consideră că acestea urmează a fi admise reieșind din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces. Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Din analiza textuală a recursului declarat, Colegiul reține, că decizia instanței de apel se contestă de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău - Devder Djulieta, invocând temeiurile prevăzute la pct.5,6,8,12 art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală și de către avocatul Cașu Iulian în interesele inculpatului Bîtca Renat indicând temeiurile prevăzute la art. 427 alin.1) pct. 6), 8), 12) Cod procedură penală.

În acest context Colegiul penal lărgit ține să menționeze următoarele.

După cum rezultă din actele cauzei, apărarea declarând recurs a solicitat casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2020, prin care au fost respinse apelurile și menținută sentința Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 14 decembrie 2018.

Analizând conținutul deciziei contestate, instanța de recurs, consideră că recursurile ordinare declarate de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Devder Djulieta și de către avocatul Cașu Iulian în interesele inculpatului Bîtca Renat, urmează a fi admise, cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 413 alin. (1) Cod de procedură penală, la judecarea apelului se aplică regulile generale pentru judecarea cauzelor în primă instanță.

În corespundere cu prevederile art. 30 alin. (5) Cod de procedură penală „apelurile și recursurile împotriva hotărârilor judecătorești în cauzele penale pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, precum și împotriva hotărârilor instanțelor de apel pentru a decide admisibilitatea, se judecă de către instanțele respective în complet format din 3 judecători”.

Totodată potrivit art.31 alin. (1) Cod de procedură penală „completul de judecată format în condițiile art.30 trebuie să rămână același în tot cursul judecării cauzei, cu excepția prevăzută în alin.(3). Dacă aceasta nu este posibil, completul poate fi schimbat până la începerea cercetării judecătorești.

Colegiul penal lărgit atestă că aceste norme procesuale obligatorii nu au fost respectate pe deplin de către instanța de apel la judecarea cauzei, din considerentele ce urmează a fi descrise.

După cum rezultă din materialele cauzei, la data de 16 ianuarie 2019, cauza penală a fost repartizată în mod aleatoriu prin intermediul PIGD, judecătorului raportor Furdui Sergiu (f.d. 64, vol.V).

Potrivit dispoziției Președintelui Curții de Apel Chișinău nr. 1 din 01 ianuarie 2019, au fost constituite completele de judecată în cadrul Colegiilor Curții de Apel Chișinău pentru anul 2019 fiind constituit completul nr. 2 format din judecătorii Iordan Iurie, Furdui Sergiu și Ursu Ludmila.

Potrivit încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 ianuarie 2019 a fost admisă declarația de abținere a judecătorilor Iordan Iurie și Ursu Ludmila (f.d. 69-72 Vol. V).

Reieșind din procesul-verbal al ședinței de judecată al instanței de apel, rezultă că judecarea cauzei în ordine de apel a fost înfăptuită de către completul de judecată, format din judecătorii Furdui Sergiu, Mînăscurtă Igor și Diaconu Mihail, la data de 25 februarie 2020 fiind pronunțat dispozitivul deciziei (f.d. 114-115, vol.V) în același complet, ulterior la data de 19 martie 2020 fiind pronunțată decizia motivată.

Colegiul penal atestă însă că potrivit materialelor cauzei nu se atestă încheierea Președintelui Curții de Apel Chișinău prin care ar fi constituit completul de judecată care a participat la examinarea cauzei, ceea ce denotă prezența în speță a temeiului de casare prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 2) Cod de procedură penală - *instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art. 30, 31 și 33*, temei care duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară produsă în speța respectivă, nu poate fi corectată de către instanța de recurs

Alt aspect ce necesită a fi nominalizat la analiza hotărârilor contestate, este faptul că, instanța apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelurile acuzatorului de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Devder Djuljeta, a părții vătămate și a avocatului Cașu Iulian în interesele inculpatului Bîtca Renat, eroare de drept cuprinsă de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță, deoarece eroarea dată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Totodată, ținând cont de motivele de casare a deciziei instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare, asupra celorlalte argumente invocate în cererile de recurs care sunt similare cu cele din apel, instanța de apel urmează a se expune motivat asupra fiecăruia în parte.

Deci, Colegiul notează că, pentru a demonstra că părțile au fost auzite în prezenta cauză, instanța de apel urmează să dea răspunsuri argumentate în hotărâre asupra motivelor decisive invocate de apelant, dar și a efectua propriile completări în sensul aprecierii temeiniciei acestei hotărâri, prin prisma criticilor invocate de părți, care în viziunea lor ar putea afecta într-o măsură oarecare legalitatea soluției adoptate la caz.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să verifice și să aprecieze desfășurat și profund probele administrate în cauză, să le dea apreciere cuvenită în ansamblu, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată și, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu precum și de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, prin care să ofere răspunsuri la apelurile apărării.

6. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Admite recursurile ordinare declarate de către acuzatorul de stat, procuror în Procuratura de circumscripție Chișinău – Devder Djulieta și de către avocatul Cașu Iulian în interesele inculpatului Bîtca Renat, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 februarie 2020, în cauza penală privindu-l pe ***Bîtca Renat xxxxx*** cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată integral la **30 decembrie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Cobzac Elena

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Boico Victor